

Concept VERSLAG

Van de Bestuursconferentie van het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio d.d. 12 en 13 april 2018, Staetenzaal Kasteel de Vanenburg, Vanenburgerallee 13, 3882 RH Putten

Aanwezig

drs. J.M.L.N. Mikkers (voorzitter), mw. drs. W.J.L. Buijs-Glaudemans, K.W.Th. van Soest, mr. W.A.G. Hillenaar, M. Buijs, drs. H.A.G. Hellegers, mw. drs. M.A.H. Moorman, P.M.J.H. Bos (alleen 13 april), M.C. Bakermans, drs. R.H. Augusteijn, ir. C.H.C. van Rooij, A. Walraven, E.H.J.M. Mathijssen, R.J. van de Mortel (alleen 12 april), A.M.H. Roolvink MSc, mw. J. Zwijnenburg-Van der Vliet, mw. M.L.P. Sijbers, drs. L.H.J. Verheijen (alleen 12 april), Kolonel E.J. van den Broek, dr. ir. P. Verlaan MCDm, mw. I. Meijer, F.J. Heeres, mr. H.J.M. Timmermans, C.Q. Boot MSM, mr. A.C.J.M. de Kroon, drs. J.M. van Hest, mw. A.L.C. Hellings, mw. C. Angevaren, mw. C.A. Hoeksema-Poort.

Afwezig (met bericht van verhindering)

mr. J.J. Smilde

EERSTE DAG 12 APRIL 2018**1. Opening**

Met een woord van welkom opent de **voorzitter** de bestuursconferentie en leidt het programma in. De conferentie richt zich op de toekomst van de veiligheidsregio. We gaan als het ware samen bouwen aan een wiskundige formule. De conferentie is voorbereid door een projectteam onder leiding van Ad de Kroon en Joris van Hest. Eric Koenen zal onze geesten rijp maken voor het strategisch denkproces. Na de lunch krijgt de ArgumentenFabriek gelegenheid om aan de hand van een aantal stellingen richting te bepalen op het gebied van de taken, de maatschappelijke opgaven en de rolinvulling van de veiligheidsregio. Na het nuttigen van een snack zal het thema vrijwilligheid bij de brandweer uitgebreid aan de orde komen. De eerste dag wordt afgesloten met een diner.

2. Eric Koenen: Voeden en inspiratie geven

De heer **Eric Koenen** stelt zichzelf voor. Eric Koenen is eigenaar van de Doorwerthgroep en Academie voor Interventiekunde. Daarnaast is hij toezichthouder, auteur en gastdocent bij de Nyenrode Business Universiteit en bij de Rijsuniversiteiten Maastricht en Leiden.

Drie goden wilden de wijsheid verstoppen. Eén van hen verstopte de wijsheid op een berg, de ander in de diepte en de derde in de mensen zelf. Daar zouden ze de wijsheid nooit kunnen vinden.

In de levenscyclus van organisaties ontwikkelen zij zich van droom tot risicogebied. Uitsluitend procesmatig en geprotocolleerd werken kan ertoe leiden dat we vergeten naar buiten te kijken. Pas na een crisis gaan we verbeteren en vernieuwen. Door verbindingen tussen informatiestromen en kunstmatige intelligentie zullen organisaties zich exponentieel ontwikkelen. Het risico hiervan is dat deze ontwikkelingen het menselijk vermogen dreigen te overstijgen. Op het gebied van kennisontwikkeling ontwikkelen computers inmiddels zelf nieuwe kennis. Machines kunnen in toenemende mate zelfs invoelen. Het scheidsvlak tussen mensen en machines wordt steeds dunner. Alles begint door elkaar te lopen.

Opvattingen over leiderschap en gezag evolueren. Meer transparantie in de politiek maakt politieke processen minder effectief. Weten vraagt meer dan weten alleen. Waar is het verhaal gebeven? We denken alleen nog in getallen. We worden vaak niet meer geconfronteerd met de dingen die we aanrichten. Complexe gehelen kun je alleen maar beleven door er zelf deel van uit te maken. Vaak laten we denken aan anderen over waardoor we zelf gedachteloos worden. Daarbij geldt vaak: Mensen zeggen niet wat ze bedoelen.

Bij vernieuwingen zijn het belang van de vertraging en het waarom van het primair proces vaak cruciaal. Kernprobleem is dat we niet in staat zijn om kennis met elkaar af te stemmen en onderling te verbinden. Daarbij spelen de volgende belangen

een rol: Het belang van wat er al is. Het belang van de richting. Het belang van de eigen diagnostiek. Het belang van het meedoen door alle betrokkenen. Het belang van de vrije ruimte. Het belang van zelfkennis. Bedenk dat het niet moeilijk is om te doen wat we weten, maar wel lastig is om te weten wat we moeten doen.

Hiërarchie vormt vaak een heilige orde. Wie piramides bouwt krijgt uiteindelijk mummies. Ook helden hebben slechte dagen. Een formele organisatie ontkent dat mensen verschillende doelen hebben. Als meerdere partijen met elkaar samenwerken en kruispunten met elkaar vinden ontstaan verbinding en vernieuwing. Het is daarom belangrijk om slechts te sturen op enkele verbindende thema's. Voor de samenleving geldt dat organiserende systemen zich als schuim ontwikkelen. Het bestuur zou zich moeten afvragen of we niet terug moeten naar kleinere verbanden. We hebben behoeften aan een "scenius". Dat is een genie die in staat slimmigheden in samenhang met elkaar te verbinden.

Kernopgave is de juiste vraagstukken aan de juiste themagerichte groepen voor te leggen. Uitdaging daarbij is dat alleen het stellen van de juiste vragen tot de juiste aandacht zal leiden. Hoe ga je daarbij met complexiteit om? Hoe leg je verbandingen?

De grootste leiderschapsuitdaging bestaat uit het omgaan met de onderstroom. Het sturen richt zich in de eerste plaats op de plannen in het harde domein en in de tweede plaats op wat er feitelijk gebeurt in het oppervlaktedomein. In het dieptedomein bevindt zich de broncode van ieders zingeving, angsten, dromen en verlangens. Veelal zijn we geneigd om de problemen uit het verleden naar de toekomst toe op te lossen. Door te vertragen komen we erachter waarom de dingen gaan zoals ze gaan. Door omstandigheden wordt meestal een beperkende oplossing gekozen. Het scheppen van een basis van vertrouwen en veiligheid neemt de angst voor confrontatie weg en geeft ruimte voor verschillen. Socrates stelde reeds vast dat feiten en emoties tot dilemma's leiden. Uitdaging hierbij is het aanbrengen van verbindingen. Het is belangrijk om jezelf de vragen te stellen: Waarom zie ik wat ik zie? Vanuit welk perspectief kijk ik eigenlijk?

Om in een complexe wereld bestaande patronen te veranderen kan het volgende pad worden bewandeld:

1. De bovenstroom op orde: Doel, weg, rollen en taken.
2. Focus op de "droom": Stel het loopt perfect, hoe ziet dat eruit?
3. Gemeenschappelijke diagnose: Wat doen we blijkbaar als? Waar hebben we het niet over? Wat is de top 3 van ongeschreven regels? Wat gebeurt er als er niets verandert?
4. Belemmeringen in kaart brengen: Steentjes in de schoen, rotsblokken en ritueel afscheid nemen.
5. Collectief verantwoordelijk maken: Daarna vertaling naar ieder individu door hen zelf en met elkaar.
6. Onderhouden.

Bedenk dat weerstand uitdrukking geeft aan de angsten en zorgen van mensen voor dingen die voor hen belangrijk zijn. Daarom is het bij elk verandertraject belangrijk om af te spreken waar we elkaar ontmoeten als we elkaar kwijt zijn?

3.   Introductie middagprogramma door de ArgumentenFabriek

Dries Bartelink en Bas Ebskamp van de ArgumentenFabriek stellen zich voor. De ArgumentenFabriek ondersteunt besturen en directies van organisaties bij complexe vraagstukken. De ArgumentenFabriek maakt hierbij gebruik van informativisualisatie in de vorm van datavisualisaties, apps en kaarten. Tenslotte verzorgt de Denkadademie trainingen op het gebied van argumentatie en strategie.

Doelstelling van de bijeenkomsten op donderdagmiddag en vrijdagmorgen is om aan de hand van heldere denkstappen tot richtinggevende uitspraken te komen voor het nog op te stellen Regionaal Beleidsplan 2020 – 2023 van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Het gaat daarbij om richtinggevende uitspraken over de reikwijdte en de kaders van het regionaal beleidsplan met inachtneming van de veiligheidsrisico's die prioriteit verdienen. Ter voorbereiding is in de afgelopen maanden door de veiligheidsregio een analyse van ontwikkelingen in de omgeving gemaakt en heeft op multidisciplinair ambtelijk niveau een eerste denksessie plaatsgevonden. Naar aanleiding van de uitkomsten van de strategiesessies op donderdagmiddag en vrijdagmorgen zal de veiligheidsregio's over bouwstenen beschikken op basis waarvan de koers in het nieuwe regionale beleidsplan kan worden uitgewerkt. Deze bouwstenen zullen in het vierde kwartaal van 2018 ter flattering aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd. De financiële implicaties vanaf 2020 zullen in het eerste kwartaal van 2019 in het concept-beleidskader 2020 eerst voor het geven van zienswijzen aan de gemeenteraden worden voorgelegd. In het voorjaar van 2019 zullen hieraan na consultatie van de gemeenteraden, onder andere aan de hand van de geactualiseerde risico-

inventarisatie en evaluatie, ook de gemeentelijke bouwstenen worden toegevoegd. Uiteindelijke besluitvorming door het Algemeen Bestuur zal in het vierde kwartaal van 2019 kunnen plaatsvinden.

Dries Bartelink licht toe dat het denkproces tijdens de strategiesessies zal bestaan uit observeren, ordenen, oordelen en overdenken. Het accent zal hierbij met name op ordenen en oordelen liggen. De bijeenkomsten hebben een dialoogkarakter. Bedoeling is dat iedereen zich vrij voelt om van gedachten te wisselen. Het gaat hierbij in de eerste plaats om verkennen en niet om het trekken van conclusies.

De **voorzitter** spreekt de wens uit dat we niet alleen verkennen maar ook tot richtinggevende uitspraken komen.

De heer **Van de Mortel** laat weten dat hij nog niet klaar is om piketpalen te slaan. Hij vindt het belangrijk om vooral ruimte aan de dialoog te geven.

Dries Bartelink nodigt iedereen uit om aan te geven wanneer hij of zij iets dwars zit. Voorts vraagt hij iedereen die dit nog niet gedaan heeft om de invulkaart in te vullen en aan Dries of Bas te geven. Na de lunch zal de strategiesessie om 13.30 uur aanvangen.

4. Strategiesessie 1

De deelnemers worden door **Dries Bartelink** gevraagd in groepjes een selectie uit drie voorgelegde stellingen te maken. Wat is uw mening over de stelling en wat is het belang van de stelling. De stellingen zijn voorafgaande aan de bestuursconferentie reeds aan de leden van het Algemeen Bestuur voorgelegd met dezelfde vragen. Het gaat nu om de vragen: Welke argumenten draagt u aan waarom u de betreffende stelling een goed of een slecht idee vindt?

- a. Burgemeesters kunnen altijd een beroep doen op de vaste crisisorganisatie van de VRBN, ook voor crises en rampen die ontbreken in het risicoprofiel.**
- b. De Veiligheidsregio Brabant-Noord moet zich ook richten op preventie van rampen en crises.**

De heer **Mikkers** merkt op dat de veiligheidsregio niet het eerste loket is bij de preventie van rampen en crises.

De heer **Hellegers** sluit zich bij de woorden van de heer Mikkers aan.

- c. De Veiligheidsregio Brabant-Noord moet in het nieuwe regionaal beleidsplan burgers en bedrijven meer verantwoordelijk maken voor het verkleinen van de kans op risico's.**

De heer **Van Rooij** vindt het belangrijk dat burgers en bedrijven bijdragen aan het verkleinen van risico's op het ontstaan van rampen en crises maar ziet hierin geen taak voor de veiligheidsregio.

Mevrouw **Sijbers** vindt dat bedrijven en burgers moeten bijdragen aan het verkleinen van de kans op rampen en crises maar beschouwt dit niet als de core business voor de veiligheidsregio.

- d. De Veiligheidsregio Brabant-Noord moet zich in het volgende beleidsplan beperken tot de wettelijke taken.**

Mevrouw **Buijs-Glaudemans** vindt de stelling wel belangrijk maar vindt dat de wettelijke taken de veranderingen in de omgeving van de veiligheidsregio onvoldoende kunnen bijhouden. Zij pleit voor een flexibele organisatie.

De heer **Buijs** sluit zich hierbij aan.

- e. De Veiligheidsregio Brabant-Noord moet zich in het nieuwe beleidsplan meer richten op sociale effecten bij een crisis, zoals maatschappelijke onrust.**
- f. De Veiligheidsregio Brabant-Noord moet in 2023 voor inwoners hét loket in de regio zijn voor vragen over hun veiligheid.**

De deelnemers vinden in meerderheid deze stelling wel belangrijk maar achten het beschikken over één loket voor veiligheid niet noodzakelijk.

g. De Veiligheidsregio Brabant-Noord volgt altijd landelijke samenwerkingsafspraken tussen veiligheidsregio's.

De stelling geeft bij de deelnemers zowel aanleiding tot vragen (Waar hebben we het eigenlijk over?) als discussie. Deze stelling zal daarom in deze strategiesessie nader worden besproken.

De heer **Van Soest** merkt op dat de Gemeente Boxmeer op het snijpunt van drie veiligheidsregio's ligt en daarmee groot belang bij afstemming en samenwerking tussen veiligheidsregio's heeft.

h. De Veiligheidsregio Brabant-Noord VRBN is op dit moment goed in staat om de gevolgen van alle rampen en crises in de regio te bestrijden.

De heer **Roolvink** wil niet op voorhand reeds een uitspraak doen over de voorgelegde stellingen en de mate van belang ervan.

In de plenaire terugkoppeling worden de volgende stellingen besproken:

a. Burgemeesters kunnen altijd een beroep doen op de vaste crisisorganisatie van de VRBN, ook voor crises en rampen die ontbreken in het risicoprofiel.

De heer **Heeres** merkt op dat voordat hij een richtinggevende uitspraak kan doen eerst inzicht wil hebben in de uitwerking en de consequenties.

De heer **Buijs** stelt voor om nu eerst te kijken wat we ervan vinden en pas later beslissen wat we met de stelling gaan doen. Zo kunnen we voorkomen dat de vrees voor financiële consequenties onze keuze bepaalt.

De heer **Mikkers** vraagt zich af hoe we de veiligheidsregio zien: Als een uitvoeringsorganisatie of als een verbinder tussen partijen?

De heer **Verlaan** voegt hieraan toe dat de veiligheidsregio ook een faciliterende organisatie is.

De heer **Mikkers** verwijst naar enkele calamiteiten die zich in het recente verleden in de Gemeente Someren hebben voorgedaan. Bij de brand in de bandenopslag in Someren gold als bestuurlijke opgave om positie te pakken. Bij de hagelschade in Someren werden glastuinhouders zwaar getroffen. Hierbij werd de getroffen pas na twee dagen gevraagd in hoeverre ze hulp nodig hadden. De heer Mikkers vraagt zich af of de veiligheidsregio een beeld heeft van de eventuele verwachtingen van gemeenten over de inzet van de veiligheidsregio bij niet voorziene rampen of crises?

De heer **Roolvink** vindt het lastig dat de meeste argumenten uiteindelijk toch over de vraag gaan of we meer geld moeten uitgeven. De Roolvink zou het liefste vanuit maatschappelijk nut en noodzaak willen dromen.

e. De Veiligheidsregio Brabant-Noord moet zich in het nieuwe beleidsplan meer richten op sociale effecten bij een crisis, zoals maatschappelijke onrust.

Mevrouw **Zwijnenburg-Van der Vliet** zou graag zien dat de veiligheidsregio zich meer op de sociale veiligheid richt. De veiligheidsregio neemt hierbij niet de leiding maar is wel kennisinstituut.

De heer **Verlaan** ziet voor de veiligheidsregio een rol als platform weggelegd. De veiligheidsregio hoeft hierbij niet zelf alle kennis in huis te hebben maar betreft wel de specifieke partners die deze kennis wel hebben.

De heer **Van Rooij** merkt op dat sociale onrust een steeds grotere rol bij rampen en crises speelt. Het belangrijk dat de veiligheidsregio over de kennis en netwerkvaardigheden beschikt om daarop in te kunnen spelen.

Mevrouw **Meijer** merkt op dat vanuit hun expertise GHOR en GGD wel degelijk gemeenten kunnen ondersteunen bij de aanpak van sociale crises. De rol van de veiligheidsregio is het verbinden van uiteenlopende partners en het zijn van netwerkorganisatie.

b. De Veiligheidsregio Brabant-Noord moet zich ook richten op preventie van rampen en crises.

De heer **Verheijen** roept in herinnering dat de Eerste Kamer tot nu toe de Omgevingswet heeft tegengehouden omdat geen meerderheid is te vinden om het bouwtoezicht door de overheid af te schaffen en uitsluitend het bedrijfsleven te verplichten zelf verantwoordelijkheid te dragen voor het voldoen aan alle wet- en regelgeving.

Prioritaire risico's

Op basis van de huidige risico-inventarisatie en evaluatie heeft de veiligheidsregio vijf risico's met de hoogste prioriteit: Overstroming, al of niet als gevolg van extreem weer, natuurbrand, brand in een gebouw met bewoners die niet of verminderd zelfredzaam zijn, paniek in menigten en een ongeval tijdens vervoer over spoor.

In de discussie over de prioritaire risico's werden door de deelnemers de volgende vragen gesteld:

- Hoe organiseren we snelle redding bij een brand in een gebouw met niet of verminderd zelfredzamen met inschakeling van omwonenden?
- Hoe ontwikkelen we samen met communicatie en ICT-partners een noodvoorziening om essentiële functies in stand te kunnen houden in geval van verstoring van de telecom- en ICT-infrastructuur?
- Wat is er nodig om de gevolgen van extreem weer beheersbaar te houden?

5. Vrijwilligheid bij de brandweer

De **voorzitter** heet de heer Marcel Dokter hartelijk welkom. Het belang van vrijwilligers bij Brandweer Brabant-Noord is groot. De operationele brandweertaken worden op alle 39 uitrukposten van Brandweer Brabant-Noord door vrijwilligers verzorgd. Alleen op de post 's-Hertogenbosch Centrum wordt over een 24 uren beroepsdienst beschikt terwijl op de post Rosmalen op werkdagen overdag eveneens beroepskrachten beschikbaar zijn. Vandaar dat op de bestuursconferentie ruimte wordt gegeven aan een gedachteswisseling over vrijwilligheid bij de brandweer.

De heer **Marcel Dokter**, voorzitter van de Vakvereniging Brandweervrijwilligers (VBV) stelt zich voor. De heer Dokter is commercieel directeur bij een technische groothandel en sedert 1980 als vrijwilliger bij de brandweer betrokken. Momenteel is hij bevelvoerder bij de post Wilnis van Brandweer Veiligheidsregio Utrecht. De VBV bestaat 10 jaar en is oorspronkelijk als emancipatiebeweging opgericht. Aanleiding hiertoe vormde de in de ogen van veel brandweervrijwilligers eenzijdige focus van de branchevereniging van de brandweer op grootschalige aangelegenheden en professionalisering en onvoldoende aandacht voor brandweervrijwilligers. De momenteel 19.000 brandweervrijwilligers maken 80% van de operationele sterkte van de brandweer uit. Circa 6.000 brandweervrijwilligers zijn lid van de VBV. De VBV is geen vakbond maar gaat in de eerste plaats voor de inhoud van het brandweervak, de belangrijke rol van de brandweervrijwilligers bij de uitoefening daarvan en de omstandigheden waaronder brandweervrijwilligers hun passie kunnen uitoefenen. Een rechtvaardige rechtspositie is daarbij uiteraard wel belangrijk. Het is noodzakelijk dat het geluid van de werkvloer doordringt tot de directie. Brandweervrijwilligers hebben het gevoel dat de bezuinigingen van de afgelopen jaren vooral hun weerslag hebben gehad op de middelen waarmee en mogelijkheden waarop zij hun operationele taken kunnen vervullen. Tegelijkertijd moeten brandweervrijwilligers voldoen aan zwaardere opleidings-, trainings- en oefeneisen, voldoen aan ingewikkelde aanwezigheidsroosters om aan wettelijke opkomsttijden te kunnen voldoen en periodiek deelnemen aan Periodieke Preventieve Medische Onderzoeken. Tegelijkertijd heeft de regionalisering van de brandweer geleid tot een meer formele en daardoor bureaucratische organisatie. Brandweervrijwilligers hebben het gevoel minder invloed te kunnen uitoefenen.

De heer **Hellegers** vraagt of er sprake is van een waterscheiding voor en na de regionalisering van de brandweer?

De heer **Dokter** antwoordt dat de brandweer na de regionalisering veel bedrijfsmatiger is georganiseerd waardoor de ruimte voor de vrijwilligers om zaken zelf te regelen is afgenomen. Uit het recent gehouden landelijke belevingsonderzoek onder

repressief brandweerpersoneel komt naar voren dat er weliswaar waardering is voor de eigen directe leidinggevenden, doch dat de afstand tussen werkvloer en leiding als te groot wordt ervaren. De heer Dokter pleit ervoor om ruimte te geven aan de afzonderlijke uitrukposten om zelf maatwerk te mogen organiseren.

De heer **Verlaan** merkt op dat het management van Brandweer Brabant-Noord probeert zowel bij de organisatie van de uitrukdienst als bij de bedrijfsvoering zoveel mogelijk rekening te houden met de wensen van de medewerkers en daarmee ook met de wensen van de brandweervrijwilligers.

De heer **Dokter** reageert dat het uitsluitend sturen op managementdoelen afbreuk doet aan de persoonlijke betrokkenheid van medewerkers. Hij pleit ervoor om ruimte te geven aan lokaal en persoonlijk initiatief. Probeer gebruik te maken van de kennis en vaardigheden die mensen in hun hoofdberoep hebben opgedaan. Betrek mensen op de werkvloer bij het verbeteren en vernieuwen van de organisatie. Laat zien dat er naar brandweervrijwilligers geluisterd wordt. Ga geen paraatheidssystemen doorvoeren waarbinnen brandweervrijwilligers worden verplicht beschikbaar te zijn en op te komen bij alarm, maar vergroot het vrijwilligersbestand zodat de minimum-uitruksterkte kan worden gehandhaafd. Heb waardering voor de inzet van brandweervrijwilligers als uitdrukking van hun individuele en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de veiligheid van hun leefgemeenschap. Accepteer de maatschappelijke kosten die aan het werken met brandweervrijwilligers verbonden zijn.

Mevrouw **Moorman** vraagt of het vergroten van het vrijwilligersbestand er niet toe leidt dat niet iedereen meer kan uitrukken?

De heer **Dokter** antwoordt dat vrijwilligers in de praktijk prima in staat zijn om binnen de doelstellingen van de opkomsttijden met onderlinge afspraken er zorg voor te dragen dat in redelijkheid iedereen gelegenheid krijgt om regelmatig uit te rukken. Onder verwijzing naar de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) waaronder ook brandweervrijwilligers zullen worden gebracht merkt de heer Dokter op dat de VBV geen voorstander is om met brandweervrijwilligers een arbeidsovereenkomst te sluiten voor het verrichten van uitrukdiensten en de daarvoor noodzakelijke inspanningen op het gebied van opleidingen, trainingen en oefeningen. Alleen als brandweervrijwilligers bereid zijn om ook beheerstaken op bijvoorbeeld het gebied van onderhoud en beheer van materieel en uitrusting op zich te nemen is een arbeidsovereenkomst gerechtvaardigd.

De heer **Hillenaar** vraagt de heer Dokter wat de VBV dwars zit?

De heer **Dokter** vindt het jammer dat brandweervrijwilligers anders dan vrijwilligers van de Nationale Reserve bij de strijdkrachten en bij de politie nu als gevolg van de WNRA net als het beroepspersoneel van de brandweer een aanstelling bij arbeidsovereenkomst moeten krijgen. Daarmee moet tevens worden voldaan aan Europese regelgeving met betrekking tot vrijwilligers. Vanwege verplichtingen op het gebied van opkomst bij alarm, voldoen aan wettelijke eisen op het gebied van keuring, scholing, training en oefening kan het werk van brandweervrijwilligers niet langer meer als vrijwilligerswerk worden beschouwd. Daarmee worden brandweervrijwilligers parttime beroepskrachten bij de brandweer met een bijbehorende meer kostbare rechtspositie. De huidige specifieke publiekrechtelijke aanstelling geeft beter inhoud aan het bijzondere karakter van het vrijwilligerschap bij de brandweer.

De **voorzitter** vraagt aan de heer Dokter wat hij van de burgemeesters verwacht?

De heer **Dokter** antwoordt dat het belangrijk is dat burgemeesters overleg voeren met postcommandanten over de taakuitvoering door de uitrukposten en betrokkenheid tonen voor de vrijwillige inzet van burgers voor de brandweer.

De heer **Heeres** vertelt dat hij binnen het management van de Nederlandse Politie verantwoordelijkheid draagt voor de politievrijwilligers. Hij vraagt zich af op welke wijze hij kan bijdragen aan het behoud van het vrijwilligerschap binnen de brandweer?

De heer **Dokter** is verheugd met dit aanbod en hoopt dat net als bij de politie met politievrijwilligers het geval is de bijzondere positie van de brandweervrijwilligers binnen de brandweer kan worden behouden.

De heer **Verlaan** wijst erop dat anders dan bij de politie de brandweervrijwilligers afhankelijk van behaalde opleidingen, gevolgde trainingen en oefeningen en uiteraard praktijkervaring dezelfde werkzaamheden als beroepsmedewerkers en

leidinggevend en bij de brandweer vervullen. De vrijwilligers zijn werkzaam in een fijnmazig netwerk van uitrukposten. Deze uitrukposten zijn belast met de uitvoering van de volgende taken:

- Het verzorgen van de eerste uitruk in het verzorgingsgebied van de uitrukpost.
- Het tevens vervangen van een andere uitrukpost als deze reeds ingezet of niet inzetbaar is.
- Het leveren van slagkracht bij branden, technische hulpverleningen, rampen of crises die de grootschalige inzet van brandweereenheden noodzakelijk maakt.

Mevrouw **Carolien Angevaren**, sectorhoofd Incidentbestrijding Brandweer Brabant-Noord, verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van de brandbestrijding, technische hulpverlening en de operationele taken van Brandweer Brabant-Noord in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing, geeft een toelichting op de inzet van brandweervrijwilligers bij Brandweer Brabant-Noord. Nemen landelijk gesproken brandweervrijwilligers circa 80% van de uitrukwerkzaamheden voor hun rekening, bij Brandweer Brabant-Noord is dat zelfs 90%. Het karakter van Brandweer Brabant-Noord wordt daarmee in overwegende mate door de inbreng van brandweervrijwilligers bepaald. Mevrouw Angevaren maakt van de gelegenheid gebruik om haar dank uit te spreken voor de plezierige wijze waarop burgemeesters tijdens korpsavonden, oefeningen en vaardigheidstesten (wedstrijden) blijken geven van hun belangstelling voor het werk van de brandweer en haar medewerkers in het algemeen en de inzet van brandweervrijwilligers in het bijzonder.

Mevrouw **Angevaren** licht de uitkomsten toe van het Medewerkersonderzoek dat in 2017 onder alle leidinggevend en medewerkers van Brandweer Brabant-Noord is gehouden. De deelname hieraan betrof 80% van de medewerkers en leidinggevend. Zij gaven hun werkbeleving/werkplezier bij Brandweer Brabant-Noord het cijfer 7,2.

Afgezien van de maatschappelijke meerwaarde levert vrijwilligheid binnen de brandweer ook kosteneffectieve flitskracht op. Vrijwilligers spelen een belangrijke rol in de flexibele schil van Brandweer Brabant-Noord en stellen het korps en daarmee ook de samenleving in de samenwerken de gemeenten in staat om binnen zeer korte tijd zeer veel slagkracht in te kunnen zetten, aldus mevrouw **Angevaren**.

Rond het vrijwilligerschap bij de brandweer doen zich wel maatschappelijke ontwikkelingen voor. De bevolking in Brabant-Noord vergrijsst. Het maatschappelijk middenveld wordt vanwege mantelzorg- en andere verplichtingen zwaar belast. De werkgelegenheid in de dagsituatie in kleine kernen loopt terug. Daarmee wordt de doelgroep voor het brandweervrijwilligerschap kleiner. Gelukkig vinden we nog steeds nieuwe brandweervrijwilligers. Bij sommige uitrukposten zijn zelfs wachtlijsten. Mensen verbinden zich minder lang als vrijwilliger aan de brandweer waardoor hun verblijfsduur afneemt. De beschikbaarheid van vrijwilligers voor kritische functies zoals die van bevelvoerder en chauffeur-pompbediener neemt af. De bereidheid bij vrijwilligers om naast het uitrukken, opleiden, trainen en oefenen ook andere werkzaamheden voor de brandweer te verrichten loopt terug. Brandweervrijwilligers stellen hoge eisen op het gebied van uitrusting en invloed. Er is behoefte om de belasting van vrijwilligers op het gebied van deelname aan opleidingen te verlagen, aldus mevrouw **Angevaren**.

Mevrouw **Angevaren** vertelt dat na de regionalisering van de brandweer in Brabant-Noord in 2011 de tot dat moment nog volgens 21 afzonderlijke gemeentelijke inzichten georganiseerde brandweezorg in 39 uitrukposten in stappen is geharmoniseerd. Om steeds over de minimum-uitruksterkte te kunnen beschikken is de personeelsformatie op 300% van de minimum-uitruksterkte gesteld. Voor kritische functies wordt zelfs een personeelsformatie van 500% van de minimum-uitruksterkte aangehouden. Postcommandanten kunnen aangeven dat als lokale omstandigheden dit noodzakelijk maken de personeelsformatie verder moet worden uitgebreid om de minimum-uitruksterkte te kunnen borgen.

In het kader van het vinden, binden en boeien van toekomstige brandweervrijwilligers beschikken 4 uitrukposten (Grave, Heusden, Oss en Vught) over een jeugdbrandweer. Door specialistische brandweerfuncties door te voeren wordt de belasting van brandweervrijwilligers teruggebracht. Uitrukposten kunnen met inachtneming van bepaalde spelregels zelf kiezen welke specialismen ze willen realiseren. Binnen het concept uitrukken op maat wordt afhankelijk van het type incident met een bezetting van zes of vier brandweermensen uitgerukt. Bij Brandweer Brabant-Noord staan de 39 uitrukposten centraal en daarmee ook de brandweervrijwilligers. De beroepsondersteuning faciliteert de uitrukposten. Binnen een aantal voor alle uitrukposten geldende spelregels hebben uitrukposten ruimte om eigen keuzes te maken over de interne organisatie. Lokale verschillen mogen er dus zijn. Het leveren van maatwerk is voor de beroepsondersteuning niet altijd eenvoudig maar wel uitgangspunt. Postcommandanten zijn verantwoordelijk voor de paraatheid en worden daarin door het korps ondersteund, aldus mevrouw **Angevaren**.

De **voorzitter** vraagt in hoeverre bij het korps gebruik wordt gemaakt van de binnen het hoofdberoep verworven competenties van brandweervrijwilligers?

Mevrouw **Angevaren** antwoordt dat dit inderdaad gebeurt. Dat uit zich in deelname aan bepaalde projectgroepen, het verrichten van bepaalde specialismen of functies, het lidmaatschap van de Participatieraad Vrijwilligers of het volgen van opleidingen voor leidinggevende functies. Echter sommige brandweervrijwilligers hebben de primaire behoefte om door het verrichten van uitrukdiensten iets totaal anders te doen dan zij in hun reguliere hoofdberoep gewend zijn.

Mevrouw **Zwijenburg-Van der Vliet** neemt met waardering kennis van het vrijwilligersbeleid en vraagt sedert wanneer Brandweer Brabant-Noord hieraan uitvoering geeft?

Mevrouw **Angevaren** antwoordt dat ten behoeve van de regionalisering van de brandweer in Brabant-Noord in 2011 vooraf is onderzocht op welke wijze brandweervrijwilligers bij de organisatie van de brandweer kunnen worden betrokken. Sedert 2011 wordt op de hiervoor beschreven wijze gehandeld waarbij wordt geprobeerd om stapsgewijs verbetering aan te brengen op onderwerpen die naar organisatie en medewerkers nog verder versterkt moeten worden. Brandweer Brabant-Noord realiseert zich dat wat nu is bereikt nog niet goed genoeg is. Daarom worden de uitkomsten van het Medewerkersonderzoek ook op de afzonderlijke posten door de brandweervrijwilligers met hun postcommandant besproken en wordt gezocht naar nieuwe verbeterpunten. Het zou goed zijn als burgemeesters in hun gesprekken met de postcommandanten naar de uitkomsten van deze besprekingen over de uitkomsten van het Medewerkersonderzoek met de brandweervrijwilligers vragen.

De heer **Dokter** merkt op dat brandweervrijwilligers regelmatig tegen rare regels aanlopen waardoor bij voorbeeld een brandweer-vrijwilliger die als hoofdberoep leerkracht is geen les mag geven in het kader van brandweeropleidingen. Reden hiervan is dat hij niet beschikt over het certificaat didactische vaardigheden van het Instituut Fysieke Veiligheid.

Mevrouw **Angevaren** reageert dat landelijke regels soms inderdaad geen of onvoldoende rekening houden met elders verworven kennis en vaardigheden. Vanuit de branchevereniging Brandweer Nederland wordt hieraan gewerkt, maar de wetgeving en belangen van kennisinstellingen zijn soms weerbarstig. Als voorbeeld van de wijze waarop ook vrijwillige brandweermedewerkers bij de organisatie van Brandweer Brabant-Noord worden betrokken noemt zij het afstoten van personeel-materieelvoertuigen met motorspuitaanhangen. In de tijd dat brandweren nog gemeentelijk georganiseerd waren vormde bij menige uitrukpost de personeel-materieelwag met motorspuitaanhangen een tweede bluseenheid die enerzijds de mogelijkheid bood om bij grotere branden over extra bluscapaciteit te beschikken en anderzijds zoveel mogelijk vrijwilligers de mogelijkheid gaf om uit te rukken. Door de regionalisering van de brandweer kan sneller een beroep op andere uitrukposten worden gedaan en wordt inmiddels door gebruik te maken van watertankauto's en grootschalig watertransport voorzien in slagkracht bij grotere branden. Daarom is mede in het kader van de bezuinigingen en na uitvoerig overleg besloten om de personeel-materieelvoertuigen met motorspuit-aanhangen af te stoten.

De heer **Hillenaar** onderschrijft de noodzaak dat burgemeesters aansluiting blijven houden bij de brandweervrijwilligers in hun gemeenten. Ze zijn daarbij wel betrokken maar hebben geen verantwoordelijkheid voor de brandweervrijwilligers anders dan de verantwoordelijkheid die voortvloeit uit de zorgplicht van Burgemeester en Wethouders voor de brandweertzorg en uiteraard die van lid van het Algemeen en Dagelijks Bestuur van de veiligheidsregio. De verantwoordelijkheid voor de brandweermedewerkers berust bij het management van Brandweer Brabant-Noord.

De heer **Van de Mortel** wil graag vanuit zijn verantwoordelijkheid als bestuurder van de veiligheidsregio weten of er door het bestuur van de veiligheidsregio bezuinigingen aan de brandweer zijn opgedragen die pijn doen bij de brandweervrijwilligers?

De heer **Van Rooij** wil graag vanuit zijn betrokkenheid als burgemeester met zijn brandweervrijwilligers in gesprek.

Mevrouw **Angevaren** vindt dat de verbinding tussen het management en de brandweervrijwilligers op dit moment nog onvoldoende is en dus verbeterd zal moeten worden. Voor de brandweervrijwilligers is de postcommandant hun leidinggevende. Dat wordt erkend maar ook gewaardeerd. Brandweer Brabant-Noord zal in samenspraak met de

brandweervrijwilligers onderzoeken hoe de verbindingen met de rest van de organisatie en het management kunnen worden versterkt.

De heer **Dokter** pleit ervoor dat postcommandanten voldoende regelruimte krijgen om leiding te kunnen geven. Onnodige standaardisatie veroorzaakt pijn. Ruimte geven aan uitrukposten vergroot de betrokkenheid en het plezier van de brandweervrijwilligers.

De heer **Mikkers** merkt op dat in zijn vorige gemeente de veiligheidsregio bepaalde sociale taken van een uitrukpost verbood. Dat gaf aanleiding tot onvrede bij de brandweervrijwilligers.

Mevrouw **Angevaren** reageert dat in het eerder vandaag door het Algemeen Bestuur vastgestelde Beleidskader 2019 een verhoging van de gemeentelijke bijdragen aan de veiligheidsregio van € 4,06 per inwoner is opgenomen. Dit bedrag is bedoeld om de brandweer en enkele belangrijke bedrijfsvoeringstaken te versterken. Onderdeel van deze versterking is het vergroten van de mogelijkheden voor postcommandanten om leiding te geven en daarin ondersteund te worden.

Mevrouw **Zwijenburg-Van der Vliet** vraagt zich af of het Beleidskader 2019 en andere verbeteracties wel voldoende naar de brandweervrijwilligers worden gecommuniceerd. Zij heeft het gevoel dat nog teveel top-down wordt gestuurd.

Mevrouw **Angevaren** antwoordt dat vrijwilligers via moderne communicatiemiddelen zoals intranet en digitale nieuwsbrieven worden geïnformeerd. In de regel besteden ook postcommandanten tijdens oefen- en trainingsavonden aandacht aan de ontwikkelingen binnen Brandweer Brabant-Noord. Echter niet iedereen is van nature een goede communicator. Ook niet iedereen is bereid om kennis te nemen van de aangeboden informatie. Het is daarom belangrijk dat postcommandanten door hun teamleiders worden begeleid om hun vaardigheden te versterken en uit te breiden.

De heer **Verlaan** laat weten dat hij indertijd als vrijwilliger bij de brandweer is begonnen en als zodanig gedurende 16 jaar in verschillende operationele functies als vrijwilliger actief is geweest. In de afgelopen jaren is het aantal wettelijke voorschriften waaraan ook brandweervrijwilligers moeten voldoen substantieel toegenomen. Dit is overigens een algemene maatschappelijke ontwikkeling.

De heer **Buijs** pleit ervoor om zowel vrijwilligers als beroepskrachten op de werkvloer te betrekken hoe wettelijke voorschriften het beste kunnen worden doorgevoerd.

De heer **Dokter** pleit ervoor om het aantal leidinggevende niveaus tussen de postcommandanten en brandweervrijwilligers op de uitrukposten en de korpsleiding zo klein mogelijk te laten zijn.

Mevrouw **Angevaren** pleit ervoor om ook de taakvolwassenheid van postcommandanten en brandweervrijwilligers te vergroten. Meer ruimte voor brandweervrijwilligers vraagt overigens ook meer geld, bij voorbeeld voor extra brandweermaterieel. We moeten daarbij bereid zijn om heldere keuzes te maken, ook als bepaalde uitrukposten overdag op werkdagen onvoldoende brandweervrijwilligers kunnen laten uitrukken.

Mevrouw **Angevaren** stelt voor om aan de hand van de volgende stellingen van gedachten te wisselen:

- a. **Brandweervrijwilligheid is voor de lokale gemeenschap meer dan de brandweer alleen.**
- b. **Boeien en binden van brandweervrijwilligers vraagt aandacht en middelen.**

Voor de huidige planperiode 2016 – 2019 is er voldoende aanleiding en vertrouwen dat de paraatheid van de brandweertzorg door inzet van brandweervrijwilligers voldoende kan worden geborgd. Waar nodig zullen gerichte maatregelen worden genomen als daartoe aanleiding bestaat.

- c. **Op lange termijn zien we de kwetsbaarheid van de beschikbaarheid van vrijwilligers bij de brandweer toenemen en daarom gaan we in de komende beleidsperiode 2020 – 2023 starten om deze kwetsbaarheid te verminderen.**

De heer **Van de Mortel** merkt op dat van de werkvloer zinnige tips komen. Vrijwilligers willen zich minder lang binden. Hij pleit ervoor om brandweervrijwilligers niet meer gedurende twee jaar op wekelijkse avonden maar gedurende een kortere

periode in dagopleiding op te leiden. Voorts geeft hij aan dat er bij de uitrukpost Vught onvrede bestaat over het hanteren van operationele grenzen en de kazernevolgordetabel bij het alarmeren. Dit bedreigt naar zijn mening de blijvende beschikbaarheid van vrijwilligers. De heer Van de Mortel stelt voor om hierover een fundamentele discussie te voeren.

De **voorzitter** stelt voor om na te gaan in hoeverre het mogelijk is af te wijken van de vastgestelde operationele grenzen zonder afbreuk te doen aan de veiligheid van de burgers.

De heer **Van de Mortel** wil graag ruimte om bestuurlijk af te wijken van de door het bestuur vastgestelde operationele grenzen.

De heer **Van Rooij** heeft het gevoel dat vrijwilligheid bij de brandweer in een aflopend scenario terecht komt en dat we hiervan mentaal afscheid gaan nemen. Hij wil dat als burgemeester niet uitdragen.

Mevrouw **Angevaren** wijst op de demografische ontwikkelingen en de maatschappelijke en economische ontwikkelingen.

De **voorzitter** is van mening dat ook in de toekomst de inzet van vrijwilligers uitgangspunt voor de brandweer moet zijn.

Mevrouw **Buijs-Glaudemans** stelt voor om het verschaffen van veiligheid aan burgers in nood als uitgangspunt te nemen. De brandweereenheid die als eerste ter plaatse kan zijn rukt uit.

De heer **Van de Mortel** heeft er geen behoefte aan om in de uitoefening van de operationele taak te dringen, maar wil wel betrokken worden als de uitoefening van de operationele taak in conflict komt met zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid.

De **voorzitter** merkt op dat hij geschrokken is van de problemen die in de Randstad bestaan rond de beschikbaarheid en inzetbaarheid van brandweervrijwilligers. Hij wil graag op korte termijn horen op welke termijn een voorstel voor aanpak van de problemen rond vrijwilligheid aan het bestuur zal worden voorgelegd.

De heer **Dokter** verwijst naar het ronde tafelgesprek dat de Tweede Kamer over brandweervrijwilligers zal houden. Het bestuur van de veiligheidsregio kan de Tweede Kamer een brief sturen waarin het zijn zorgen uitspreekt over de consequenties van het onder de WNRA brengen van brandweervrijwilligers.

6. Evaluatie eerste dag bestuursconferentie

De **voorzitter** vraagt bij wijze van tussentijdse evaluatie van de eerste dag hoe de bestuursconferentie naar het oordeel van de deelnemers verloopt.

De heer **Augusteijn** vindt dat de bestuursconferentie prima verloopt.

Mevrouw **Buijs-Glaudemans** vindt dat we veel tijd aan de brandweer hebben besteed en hoopt dat morgen ook de andere kolommen binnen de veiligheidsregio aan de orde zullen komen.

Mevrouw **Sijbers** is tevreden over het verloop van de bestuursconferentie tot dusver.

De heer **Heeres** is zeer te spreken over de inspirerende start van de bestuursconferentie.

De heer **Buijs** ziet het als een uitdaging om de frisheid van de eerste dag ook in de tweede dag tot uitdrukking te brengen.

De heer **Hellegers** vindt dat tijdens de eerste dag belangrijke onderwerpen zijn besproken en ziet met belangstelling naar de tweede dag uit.

Mevrouw **Meijer** is benieuwd hoe de tweede dag zal verlopen.

De heer **Roolvink** is tevreden over het verloop tot dusver.

De heer **Mathijssen** zou graag wat meer willen dromen: Waar willen we naar toe?

De heer **Van Rooij** is eigenlijk wel benieuwd hoe andere veiligheidsregio's het doen.

De heer **Van Soest** is tevreden met het verloop van de bestuursconferentie tot dusver.

Mevrouw **Moorman** vindt dat we tot dusver veel aandacht aan operationele zaken hebben besteed.

De heer **Van de Mortel** spreekt zijn waardering uit voor de voorbereiding van de bestuursconferentie. Hij vindt het wel belangrijk dat voldoende aandacht aan de onderstroom wordt gegeven.

De heer **Walraven** is eveneens zeer te spreken over de kwaliteit van de voorbereidingen voor de bestuursconferentie. Hij is benieuwd naar de conclusies die we aan het einde van de bestuursconferentie kunnen trekken.

De heer **Verlaan** is verheugd over het positieve verloop van de bestuursconferentie. Hij is benieuwd naar de uitkomsten.

De heer **Van den Broek** is positief over het verloop van de bestuursconferentie. Hij had het wel plezierig gevonden als meer tijd aan de droomfase was besteed.

De heer **Boot** heeft met veel belangstelling de constructieve dialoog tussen de leden van het Algemeen Bestuur waargenomen.

De heer **Van Hest** vindt dat meer aandacht aan het dromen had mogen worden besteed.

Mevrouw **Angevaren** hoopt dat door het Algemeen Bestuur morgen een mooie opdracht aan de veiligheidsregio zal worden geformuleerd.

De heer **Bakermans** spreekt zijn tevredenheid uit met het verloop van de bestuursconferentie tot dusver.

De heer **Hillenaar** had graag gezien dat meer tijd aan het dromen was besteed. Het viel hem op dat het woord netwerk veel is gevallen.

De **voorzitter** spreekt zijn waardering uit voor het open gesprek dat door de leden van het Algemeen Bestuur is gevoerd. Toch is hij niet helemaal tevreden. Hij vindt het jammer dat onvoldoende is stilgestaan bij de strategische thema's. Belangrijke vraag is of we geloof en vertrouwen in de veiligheidsregio hebben. De heer Mikkers heeft het gevoel dat er verschillende beelden over de veiligheidsregio bestaan. Hij is blij dat er voldoende tijd over de inhoud is gesproken.

De **voorzitter** laat weten dat de eerste dag van de bestuursconferentie hiermee gesloten is en nodigt iedereen uit voor het gebruiken van de avondmaaltijd.

TWEDE DAG 13 APRIL 2018

7. Presentatie Tijs van Lieshout, directeur Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

De **voorzitter** opent de tweede dag van de bestuursconferentie en leidt Tijs van Lieshout in. Tijs van Lieshout is directeur Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en tevens voorzitter van de Raad Directeuren Veiligheidsregio's. Hiervoor is Tijs onder andere directeur geweest van de Veiligheidsregio's Limburg-Noord en Gelderland-Zuid en beroepsofficier bij de Koninklijke Landmacht.

De heer **Van Lieshout** schetst in het kort de totstandkoming en het traject van ontwikkeling van de veiligheidsregio's tot dusver. Kort samengevat: Elke veiligheidsregio volgt een eigen pad. Geleidelijk aan ontstaat het besef: We weten steeds beter hoe het niet moet. Na een periode van aanhoudende bezuinigingen lijken we de financiële hobbels achter ons te

kunnen laten. Er ontstaat ruimte om na te denken hoe verder. Veiligheidsregio's zijn oorspronkelijk primair opgericht om de samenwerking tussen de kolommen te versterken. Waar staan de veiligheidsregio's op dit moment? Welke trends en ontwikkelingen nemen we waar?

Het Veiligheidsberaad heeft zich ontwikkeld tot multidisciplinair adviesorgaan van de voorzitters van de veiligheidsregio's. In de periode 2014 – 2016 heeft het Veiligheidsberaad een strategische agenda vastgesteld met 6 inhoudelijke thema's. In de komende maanden zal een nieuwe strategische agenda worden opgesteld, aldus de heer **Van Lieshout**.

De heer **Van Lieshout** vertelt dat op het gebied van de ontwikkeling van de openbare veiligheid alles met alles lijkt te worden verbonden. Incidenten en andere inbreuken op de veiligheid worden steeds complexer. Steeds meer partijen zijn hierbij betrokken. De crisiscommunicatie verloopt steeds sneller en komt uit alle (on)denkbare richtingen. Grenzen tussen verschillende beleidsdomeinen worden irrelevant. In 2003 kon je nog drie uur wachten alvorens in een persconferentie duiding te geven, nu is onmiddellijke actie vaak onvermijdelijk.

De **voorzitter** vraagt of ook de aard van crises verandert?

De heer **Van Lieshout** bevestigt dat de huidige crises om een andere aanpak, om andere competenties en om een andere wijze van denken vragen. Feitelijk leven we in een wereld van crises. Uitgaande van recente crises komt Brabant-Noord daarin tenminste vier maal voor: veeziekten met het risico op besmetting van mensen zoals varkenspest en Q-koorts, rellen Graafsewijk 's-Hertogenbosch en de zwemschoolaffaire. Planvorming wordt minder belangrijk, maar informatiemanagement wordt wel belangrijker.

Wat voegt de veiligheidsregio nu toe ten opzichte van de afzonderlijke gemeenten en sterke kolommen? De politie moet zich voor haar inzetten veel meer verantwoorden dan de brandweer. De brandweer heeft bij de bevolking een groot maatschappelijk vertrouwen en wordt eigenlijk nooit op haar taakuitvoering getoetst. Bij gebeurtenissen die aanleiding kunnen geven tot een ramp of crisis gaat het om de oorzaken en de directe en indirecte effecten van gebeurtenissen. Bij nieuwe typen crises zijn de oorzaken vaak niet bekend. Een voorbeeld hiervan is de gedeeltelijke uitval van internet waardoor grote keten-effecten ontstaan. Burgemeesters worden hierbij met name op de effecten aangesproken. Vraag hierbij is: Hoe pakt de veiligheidsregio dit aan? Weet de veiligheidsregio partners te verbinden? Als bijvoorbeeld de stroom en ICT-voorzieningen uitvallen, dan vallen in het kader van de cascade-effecten ook internationale ICT-voorzieningen uit, aldus de heer **Van Lieshout**.

De **voorzitter** vraagt met welke partners bij een telecomverstoring of uitval van ICT de veiligheidsregio te maken krijgt?

De heer **Van Lieshout** antwoordt dat dit vitale partners zijn zoals KPN, T Mobile, Vodafone, Telfort, Tele 2, Ziggo en dergelijke. De veiligheidsregio zal samen met deze partners kwetsbaarheden zichtbaar moeten maken en bedenken aan de hand van welke de scenario's kunnen worden opgelost.

De heer **Hillenaar** vraagt of ICT-providers de veiligheidsregio om hulp zullen vragen?

De heer **Van Lieshout** antwoordt dat telecomparters grote behoefte hebben aan samenwerking met het publieke domein.

Mevrouw **Buijs-Glaudemans** vraagt of in deze complexe materie de satépen niet wordt gevormd door de reserve- of uitwijkcapaciteit die de ICT-providers moeten organiseren?

De heer **Van Lieshout** antwoordt dat veiligheidsregio's weliswaar geen verantwoordelijkheid dragen voor de kwaliteit van dijken maar uit oogpunt van rampenbestrijding en crisisbeheersing er wel iets van vinden.

Met betrekking tot nieuwe crises is het belangrijk om naar maatschappelijke continuïteit te kijken, interorganisatorisch samen te werken en een andere wijze van sturen te ontwikkelen. Met betrekking tot de eigenheid van een veiligheidsregio kan binnen de veiligheidsregio diversiteit helpen. Echter op interregionaal niveau kan standaardisering behulpzaam zijn. Afhankelijk van het risicoprofiel, de organisatie van de kolommen en de bestuurlijke krachtenverdeling kan een

veiligheidsregio een brede taakstelling hebben zoals in Rotterdam-Rijnmond of feitelijk uitbesteed zijn aan de grootste gemeente zoals in Amsterdam-Amstelland, aldus de heer **Van Lieshout**.

De heer **Timmermans** vraagt of de taakstelling en organisatie van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant het resultaat zijn van bewuste bestuurlijke keuzes of onbewust zo zijn ontstaan? In algemene zin zal een directeur veiligheidsregio en/of regionaal commandant brandweer de richting beïnvloeden waarin een veiligheidsregio zich ontwikkelt. Deze wijze van ontwikkeling van een veiligheidsregio heeft voordelen maar zal in de praktijk wel meer kosten. Als de meeste relevante crises in de praktijk regiogrensoverschrijdend zijn moeten zoveel mogelijk landelijk, gestandaardiseerde afspraken worden gemaakt.

De heer **Van Lieshout** antwoordt dat verlengd lokaal bestuur uitgangspunt is. Verscheidenheid en kleinschaligheid zijn noodzakelijk om als veiligheidsregio wendbaar te zijn. Enkele kritische werkprocessen zullen wel gestandaardiseerd moeten worden.

De heer **Roolvink** merkt op dat bij de doortocht van de Internationale Vierdaagse Afstandsmarsen Nijmegen door het Land van Cuijk afspraken bestaan die tussen maar liefst vier veiligheidsregio's zijn gemaakt. Gelderland-Zuid neemt hierbij de rol van coördinator op zich.

De heer **Van Lieshout** vindt dit een goed voorbeeld van interregionale afstemming om uitdrukking te geven aan de rollen anticiperende regisseur veiligheid en robuuste hulpverlener van de veiligheidsregio's.

De heer **Van Lieshout** licht de drie landelijke thema's toe die de Raad Directeuren Veiligheidsregio's aan het Veiligheidsberaad heeft voorgesteld:

- a. In het kader van de komende evaluatie van de Wet veiligheidsregio's: Wat is de reikwijdte van de veiligheidsregio bij maatschappelijke crisis?
- b. Wat zijn de kansen bedreigingen van de informatiemaatschappij?
- c. Welke tot dusver ongekende rampen en crises kunnen zich voordoen, welke risico's zijn daarbij aan de orde en hoe komen we als veiligheidsregio's tot een gezamenlijke aanpak?

Afgezien van het inhoudelijke belang van deze thema's voor de veiligheidsregio's en gemeenten kunnen we hiermee ook de Haagse druk weerstaan om veiligheidsregio's op te schalen naar de schaal van de 10 regionale eenheden van de Nationale Politie.

De Raad Directeuren Veiligheidsregio's stelt voor als veiligheidsregio's vanuit veerkracht op veiligheidsuitdagingen te reageren op basis van een dynamisch risicobeeld, kennis en adaptiviteit, relevante informatie, netwerkvorming, gebaseerd op een weerbare samenleving, een geoefende response vanuit de kolommen en zonodig met grensoverschrijdende samenwerking. Belangrijke vragen hierbij zijn: Wat is een weerbare samenleving, wat moeten we ermee? Het op deze wijze sturen van veiligheidsregio's vraagt om kortere perioden van beleidsontwikkeling met zo weinig mogelijk papier, aldus de heer **Van Lieshout**.

De heer **Hillenaar** vraagt of een langere beleidsperiode niet meer rust geeft?

De heer **Van Lieshout** antwoordt dat de huidige economische, maatschappelijke en veiligheidsontwikkelingen geen ruimte meer laten voor langere beleidsperioden. Er moet wel onderscheid worden gemaakt tussen bouwprojecten (concreet resultaat, tijdgebonden) en ontwikkelprojecten waarbij lerenderwijs stap voor stap naar een hoger niveau van taakuitvoering en samenwerking wordt toegewerkt.

De heer **Timmermans** vraagt waaraan bestuurders comfort ontlene?

De heer **Van Lieshout** antwoordt: Aan een visueel plan met een beknopte toelichting.

De heer **Roolvink** vraagt zich op welke wijze gemeenteraden de veiligheidsregio kunnen sturen?

De heer **Van Lieshout** antwoordt dat de sturing door gemeenteraden met name financieel zal zijn: beschikbaar stellen van de gemeentelijke bijdrage aan de veiligheidsregio als onderdeel van de gemeentelijke begroting.

De **voorzitter** vraagt de heer Van Lieshout: Wat zou je ons als advies willen meegeven?

De heer **Van Lieshout** antwoordt: Zorg dat je als veiligheidsregio eerst organisatorisch en bedrijfsmatig in control bent. Zorg voor vertrouwen door doelmatigheid en transparantie. Ontsluit beschikbare data en breng deze in samenhang. De Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft weinig geld en is landelijk gezien de goedkoopste veiligheidsregio. Ten opzichte van de Veiligheidsregio Brabant-Noord wordt door de gemeenten in Midden- en West-Brabant € 20 per inwoner meer aan de veiligheidsregio uitgegeven. Op het gebied van crises in het cyberdomein is de vraag aan de orde of een veiligheidsregio een BRZO-bedrijf mag bevragen op de kwaliteit van zijn ICT-beveiliging? De veiligheidsregio is immers bevoegd gezag in het kader van advisering bij vergunningverlening, toezicht en handhaving.

De heer **Bos** vraagt zich af of hij als burgemeester wel bevoegd is de kwaliteit van ICT-beveiliging van een BRZO-bedrijf te onderzoeken.

De heer **Van Lieshout** antwoordt dat als de effecten van een cyberhack op de ICT van een BRZO-bedrijf zodanig kunnen zijn dat een ramp of crisis kan ontstaan de burgemeester(s) van de betreffende gemeente(n) en het bestuur van de veiligheidsregio onvermijdelijk aan zet zijn.

De heer **Heeres** vraagt zich af of nu een nieuw informatieknooppunt bij de veiligheidsregio ontstaat?

De heer **Van Lieshout** antwoordt dat het er niet zozeer om gaat om bij de veiligheidsregio een nieuw fysiek informatieknooppunt te vormen, maar om bestaande informatie van derden te ontsluiten en te verrijken met veiligheidsinformatie vanuit de verschillende kolommen en die weer terug te geven aan de oorspronkelijke informatiebeheerders. Uiteraard passen de veiligheidsregio's de aldus verrijkte informatie wel in samenhang toe.

Het programma-onderdeel wordt afgesloten met het bekijken van een korte videofilm over de achtergronden en ontruiming van camping fort Oranje in Rijsbergen (Gemeente Zundert) waarbij de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant een belangrijke coördinerende rol heeft vervuld.

De **voorzitter** dankt de heer Van Lieshout voor zijn inspirerende inleiding en de wijze waarop hij ons deelgenoot heeft gemaakt van de ontwikkelingen bij zowel de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant als op landelijk niveau.

8. Strategiesessie 2

Dries Bartelink leidt de doelstellingen en werkwijze van strategiesessie 2 in. We gaan nadenken over de maatschappelijke doelen van de veiligheidsregio voor de periode 2020 - 2013. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van de trendkaart. Gevraagd wordt om doelen in "er" termen (sneller, beter etc.) te formuleren. Wat moet er in 2023 anders zijn dan nu? Het gaat hierbij om de WAT-vraag en dus niet om de HOE-vraag. Als voorbeeld worden de onderwerpen van de doelen van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant getoond: Informatiegestuurde veiligheid, ongekende risico's, samen optrekken in een veilige leefomgeving, vrijwilligheid, weerbare samenleving, maatwerk bij evenementen, flexibele crisisbeheersing. Uiteraard is de startsituatie bij de Veiligheidsregio Brabant-Noord anders dan bij de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

De heer **Van Rooij** merkt op dat bij de gemeenteraden het beeld bestaat dat de Veiligheidsregio Brabant-Noord niet in control is. Hoe kunnen we vertrouwen van de gemeenteraden versterken om van de huidige situatie naar een startsituatie te komen vanwaar we de nieuwe opgaven van de veiligheidsregio aankunnen?

Mevrouw **Buijs-Glaudemans** pleit voor een knip tussen Brandweer Brabant-Noord en de Veiligheidsregio Brabant-Noord.

De heer **Heeres** pleit ervoor om als Veiligheidsregio Brabant-Noord een eigen verhaal te schrijven.

Mevrouw **Meijer** pleit ervoor om bestaande informatie bij de verschillende bij de veiligheidsregio betrokken kolommen en partijen te bundelen om het voorspellend vermogen te verbeteren.

De **voorzitter** merkt op dat het samenwerken met partners het versterken van de kwaliteit van de leidinggevenden en medewerkers van de veiligheidsregio noodzakelijk maakt.

De heer **Bos** vraagt in hoeverre in ons huidige beleidsplan reeds rekening is gehouden met de versterking zoals door de voorzitter bedoeld?

De heer **Verlaan** antwoordt dat hiermee in het huidige beleidsplan nog geen rekening is gehouden.

De heer **Bos** laat weten dat er waardering bestaat voor de wijze waarop de veiligheidsregio thans haar taken vervult. Burgemeesters hebben behoefte aan comfort om in 2023 beter te kunnen duiden wat er op veiligheidsgebied door de veiligheidsregio is voorbereid, inzicht in risico's en beschikbare slagkracht om in actie te komen.

De **voorzitter** wijst erop dat problemen in organisaties meestal met structuuro oplossingen werden opgelost. Vraag hierbij is of de veiligheidsregio een functionaliteit is of een vergaarbak van uiteenlopende competenties die nodig zijn om de veiligheidsopgaven aan te kunnen?

Mevrouw **Buijs-Glaudemans** verwacht dat Brandweer Brabant-Noord een ander type organisatie nodig heeft dan de Veiligheidsregio Brabant-Noord, te weten een denk- en leerorganisatie.

Op basis van de door de deelnemers ingevulde "Invulkaart stellingen 13 april 2018" wordt de volgende **voorlopige prioriteitenlijst doelstellingen Veiligheidsregio Brabant-Noord** gepresenteerd:

- a. Informatiegestuurde veiligheid (10)
- b. Weerbare samenleving (10)
- c. Flexibele crisisbeheersing (14)
- d. Continuïteit van vitale processen in de samenleving met burgers, bedrijven en organisaties die meer verantwoordelijkheid nemen voor hun bijdrage aan de veiligheid. (12)
- e. Effectieve repressie en preventie op het gebied van veiligheid: grotere zelfredzaamheid, betere samenwerking en meer verbindingen tussen partners op het gebied van veiligheid. (11)
- f. Veiligheidsregio Brabant-Noord kan flexibel inspelen op onverwachte situaties, welke aard die ook hebben en hebben hiervoor de benodigde competenties in huis. (10)

Welke rol heeft de Veiligheidsregio Brabant-Noord bij het realiseren van deze doelstellingen?

- Leren ontwikkelen van netwerken: de veiligheidsregio signaleert, jaagt aan, organiseert tafels, verbindt en ontwikkelt de methodiek.
- De veiligheidsregio voegt een strategisch niveau toe aan het gesprek over veiligheid in de regio, stelt de goede vragen, gaat het gesprek aan en begeleidt dit en voegt voorspellend vermogen toe.
- De veiligheidsregio legt verbindingen tussen partners en organiseert het toewijzen van verantwoordelijkheden.
- De veiligheidsregio behoudt de effectieve basis van repressie en preventietaken en bouwt daarnaast aan een flexibele netwerk georiënteerde rol die de kolommen samen brengt.
- De veiligheidsregio richt zich op overzicht, regie en signalering.
- De veiligheidsregio brengt in beeld welke partners over welke capaciteiten beschikken om bij te dragen aan de realisatie van de gedeelde ambities.
- De veiligheidsregio geeft prioriteit aan adviestaken en gedragsbeïnvloeding bij brandveiligheid, ook als de vraag naar toetsing van bouwplannen toeneemt.

Aanpak: Aan de hand van stellingen wordt het krachtenveld gepresenteerd

Stelling 7: Het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio rapporteert jaarlijks aan de gemeenteraden de voortgang van het Regionaal beleidsplan 2020 – 2023.

De heer **Buijs** merkt op dat we het daarbij in de eerste plaats over de kwaliteit van de inhoud moeten hebben en pas in tweede instantie over de kosten.

De heer **Mathijssen** voegt hieraan toe dat het Algemeen Bestuur eerst overeenstemming moet bereiken over wat moet worden gerealiseerd.

Stelling 1: Gemeenten dragen in 2020 afgezien van inflatie meer bij aan de begroting van de veiligheidsregio dan in 2018.

Verschillende sprekers merken op dat in dit stadium geen conclusies over financiële consequenties getrokken kunnen worden. Eerst zullen de ambities moeten worden bepaald.

Stelling 2: De veiligheidsregio moet in 2023 voor veiligheidspartners het informatiecentrum voor betrouwbare informatie over veiligheid in de regio zijn. Het gaat hierbij om kennismakelaarschap en het betrekken van partners en gemeenten.

Mevrouw **Moorman** is tegen deze stelling als hierdoor extra capaciteit voor business intelligence moet worden geworven.

De heer **Timmermans** vindt dat er door de veiligheidsregio meer aandacht aan business intelligence moet worden gegeven.

Stelling 4: De Veiligheidsregio's Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost moeten binnen vijf jaar fuseren.

Verschillende sprekers merken op dat samenwerking bij de uitvoering van taken op bestuurlijk draagvlak kan rekenen. Voor een uitspraak over de wenselijkheid van een fusie is het op dit moment nog te vroeg.

Ontwikkelopgaven voor de periode 2020 – 2023 voor de Veiligheidsregio Brabant-Noord

Mevrouw **Angevaren** is blij met de conclusie dat vrijwilligheid uitgangspunt voor de uitvoering van de operationele taken van de brandweer.

De heer **Timmermans** heeft de indruk dat er weliswaar sprake is van een veiligheidsregio maar dat we zowel ambtelijk als bestuurlijk in ons denken nog niet geregionaliseerd zijn.

De heer **Bos** pleit voor samen werken aan samenwerken.

De heer **Augusteijn** vindt dat de bestuursconferentie heeft bijgedragen aan het gevoel dat we samen aan veiligheid moeten werken. Dat wil overigens niet zeggen dat dit gevoel niet verder kan worden vergroot.

De heer **Buijs** merkt op dat de wereld groter is dan ons zelf. Laten we vooral verder kijken.

Mevrouw **Sijbers** vindt dat niet veel goed is, maar het goede veel is.

De heer **Hellegers** pleit ervoor om concreet aan te geven wat we willen bereiken zodat we aan gemeenteraden duidelijk kunnen maken wat daarvoor noodzakelijk is.

Mevrouw **Meijer** pleit ervoor om de focus te verleggen van bedrijfsvoering naar inhoud.

De heer **Van Soest** heeft er vertrouwen in dat we de goede richting uitgaan.

De heer **Van den Broek** spreekt zijn waardering uit voor het mooie proces waarvan hij deelgenoot mocht zijn.

Mevrouw **Moorman** pleit ervoor om maatschappelijke doelen te formuleren.

De heer **Hillenaar** pleit ervoor om de opgaven voor de veiligheidsregio zo eenvoudig mogelijk te houden.

Mevrouw **Buijs-Glaudemans** pleit nogmaals voor het aanbrengen van een knip tussen veiligheidsregio en brandweer om beiden recht te doen.

De heer **Verlaan** pleit ervoor om de ingezette lijn van versterking en doorontwikkeling voort te zetten en verder uit te bouwen.

De heer **Mathijssen** pleit ervoor om de gemeenten aangesloten te houden bij het verdere traject.

De heer **Heeres** merkt op dat als je doet wat je al deed je krijgt wat je deed, dus doe het anders.

De heer **Roolvink** is benieuwd naar de volgende stappen in het traject om het Regionaal beleidsplan 2020 – 2023 tot stand te brengen.

De heer **Walraven** merkt op dat eendracht macht maakt.

De **voorzitter** vond het best spannende dagen. De aanpak van de ArgumentenFabriek was voor hem nieuw. Eric Koenen had in zijn inleiding over de onderstroom. Als iemand vindt dat er in het nieuwe regionale beleidsplan “no go areas” zijn, verzoekt hij dit zo spoedig mogelijk aan te geven. De voorzitter vraagt zich af of we de afgelopen dagen voldoende flexibel zijn geweest. We hebben weliswaar gedroomd, maar werden vaak uiteindelijk bij bedrijfsvoering weer wakker. Zonder inzicht geen uitzicht. Heb het gevoel dat we kunnen terugzien op een geslaagde bestuursconferentie.

9. Tactische thema's

a. Huisvesting

De heer **Verlaan** deelt mee dat het Dagelijks Bestuur op 28 maart 2018 opdracht heeft gegeven om een notitie met betrekking tot zowel de kantoorhuisvesting als de brandweerkazernes de huisvesting op te stellen ter uitwerking van de op 10 november 2016 door het Algemeen Bestuur vastgestelde visie op huisvesting. In de notitie is uitgewerkt welke stappen sedert eind 2016 zijn genomen en in 4 scenario's welke stappen nog gezet moeten worden en wat daarvan de consequenties zijn. In de scenario's zijn niet alleen de kantoorhuisvesting meegenomen die moet worden gerealiseerd omdat het gebruik van het huidige kantoor aan de Orthenseweg in 's-Hertogenbosch begin 2020 wegens herbesteding tot woongebouw zal worden beëindigd, maar ook noodzakelijke voorzieningen die moeten worden getroffen op het gebied van arbeidshygiëne, periodiek preventief medisch onderzoek van operationele brandweerm medewerkers, onderhoud en opslag. Tenslotte zijn in de scenario's de concentratie van kantoorhuisvesting in 's-Hertogenbosch met een nevenvestiging in Uden in twee varianten meegenomen. Voorts is in de notitie ook de overdracht van de huidige nog in gemeentelijk eigendom zijnde brandweerkazernes aan de veiligheidsregio meegenomen. In een afzonderlijk document treft u achtergrondinformatie aan. Helaas ontbrak de tijd om de uit te werken documenten tijdig aan u toe te zenden. In de op 12 april 2018 gehouden vergadering van het Algemeen Bestuur is daarom besloten om deze documenten niet in de bestuursconferentie in te brengen omdat u geen gelegenheid heeft gehad voldoende kennis van de inhoud te kunnen nemen en daarover advies bij uw eigen medewerkers in te winnen.

Mevrouw **Buijs-Glaudemans** merkt op dat het Dagelijks Bestuur in zijn vergadering op 18 april 2018 zich zal beraden op welk moment de opgestelde documenten alsnog in het Algemeen Bestuur aan de orde zullen worden gesteld.

b. Vrijwilligheid bij de brandweer

Mevrouw **Buijs-Glaudemans** merkt op dat het onderwerp vrijwilligheid bij de brandweer op 12 april 2018 uitvoerig tijdens de bestuursconferentie aan de orde is geweest.

c. Calamiteitencoördinator

De voorzitter laat weten dat gelet op het bepaalde in het Besluit veiligheidsregio's over de prestatie eisen met betrekking tot de eenhoofdige leiding over grootschalige alarmering, de alarmering van de hoofdstructuur van de rampenbestrijdings- en crisisbeheersingsorganisatie en de eerste beeldvorming in geval van een grootschalige alarmering door de veiligheidsregio over een calamiteitencoördinator moet worden beschikt die in geval van grootschalige alarmering de eenhoofdige leiding over de meldkamer op zich neemt. Om aan deze eisen te kunnen voldoen dient permanent (24 uur per dag/7 dagen per week) een calamiteitencoördinator in de meldkamer beschikbaar te zijn. De kosten hiervan bedragen € 500.000 tot € 650.000 per jaar en moeten door de Veiligheidsregio's Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost gezamenlijk worden gedragen. Afgaande op ervaringen uit het verleden zal de calamiteitencoördinator naar verwachting jaarlijks slechts in een zeer gering aantal gevallen in actie hoeven komen. Afgevraagd wordt in hoeverre de te maken kosten opwegen tegen de maatschappelijke baten. Slechts enkele veiligheidsregio's hebben op dit moment de functie van calamiteitencoördinator op basis van permanente aanwezigheid in de meldkamer ingevuld. Het verdient daarom aanbeveling om in landelijk verband na te gaan in hoeverre de prestatie eisen van het Besluit veiligheidsregio's niet zodanig kunnen worden aangepast dat een minder kostbare invulling voor de calamiteitencoördinator kan worden gevonden. Overwogen wordt om voor de Meldkamer Oost-Brabant naar een oplossing te zoeken die weliswaar niet aan de letter van het Besluit veiligheidsregio's voldoet, maar wel aan de geest. Ook in dat geval zal afhankelijk van de te kiezen variant rekening moeten worden gehouden met een kostenplaatje van naar verwachting € 50.000 per jaar bij een piketregeling tot € 400.000 per jaar bij een vorm van beschikbaarheid in de omgeving van de meldkamer. Indien daarbij niet volledig aan wettelijke prestatie eisen kan worden voldaan is het wel noodzakelijk dat de beide Algemene Besturen van de Veiligheidsregio's Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost een bestuurlijk afwijkingsbesluit nemen.

d. Bevolkingszorg

De heer **Timmermans** leidt het thema bevolkingszorg in. Na het vertrek van Jeroen Smarius naar de directie van de Provincie Noord-Brabant heeft hij op verzoek van de Kring van gemeentesecretarissen in Brabant-Noord op afspraak van Irma Woestenberg de functie van Coördinerend Gemeentesecretaris en daarmee het portefeuillehouderschap bevolkingszorg binnen de Veiligheidsdirectie gekregen. Vanaf 2015 is bevolkingszorg een kolom binnen de veiligheidsregio. Sedertdien is er veel bereikt om bevolkingszorg uit te bouwen. Toch is in de onderstroom een gevoel van onbehagen. In de afzonderlijke gemeenten blijven door allerlei oorzaken zaken liggen. Teveel werkzaamheden drukken op de schouders van te weinig mensen. De vulling van harde en zachte piketten staat onder druk. De bijdrage aan en deelname aan OTO-activiteiten van bevolkingszorg staat onder druk. Vanwege combifuncties, functiewisselingen en te weinig capaciteit lukt het AOV-ers niet om de basiskennis binnen hun gemeentelijke organisatie op peil te houden. De visitatiecommissie heeft in maart 2017 geconstateerd dat er zorgen zijn of de organisatie van de bevolkingszorg wel robuust genoeg is met het oog op de toekomst. De visitatiecommissie beveelt aan om zowel binnen de gemeenten als binnen de veiligheidsregio in overleg met betrokkenen te investeren in de verdere ontwikkeling van bevolkingszorg waardoor ook evenwicht tussen de kolommen binnen de veiligheidsregio wordt gerealiseerd.

Er speelt hierbij een dilemma, aldus de heer **Timmermans**, op 12 april 2018 is in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde Beleidskader 2019 een € 4,06 verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor versterking van de brandweer en de bedrijfsvoering van de veiligheidsregio is opgenomen. Eigenlijk moet ook bevolkingszorg met € 0,30 per inwoner worden versterkt. Dat kan nu pas voor het eerst in het Beleidskader 2020 worden voorgesteld.

De voorzitter stelt voor om voor de komende zomer duidelijkheid te geven aan de gemeenten zodat zij mogelijk dit jaar nog kunnen beginnen om hun aandeel in de organisatie van bevolkingszorg te realiseren en waar nodig te versterken.

De heer **Timmermans** beschouwt de suggestie van de voorzitter als een bestuurlijke opdracht.

De heer **Van Rooij** merkt op dat hij het als een opdracht van de gezamenlijke gemeentesecretarissen ziet om de invulling van de noodzakelijke capaciteit voor bevolkingszorg in hun gemeenten te organiseren.

Mevrouw **Buijs-Glaudemans** stelt tot haar spijt vast dat niet iedereen bereid is uitvoering te geven aan gezamenlijk gemaakte afspraken.

De heer **Verlaan** merkt op dat het bevolkingszorgsysteem binnen Brabant-Noord nu nog verdeeld is in twee personele unies, één ingevuld door de samenwerking van gemeenten in de regio en één ingevuld door de gemeente 's-Hertogenbosch. Wordt eraan gedacht om deze systemen verder te integreren?

De heer **Mikkers** antwoordt dat het voor de gemeente 's-Hertogenbosch vanuit bestuurlijk oogpunt geen probleem is om gebruik te maken van de ondersteuning van andere adviseurs uit de regio.

De uitdaging die nu voorligt is tweeledig: Versteving van draagvlak en solidariteit en het verantwoord en proportioneel uitbreiden van regionale capaciteit inclusief OTO. Dat kost € 195.000 structureel of € 0,30 per inwoner.

De heer **Hillenaar** vraagt: Wat betekent op orde komen?

De heer **Timmermans** antwoordt dat alle gemeenten eerst hun eigen aandeel in de afgesproken capaciteit op orde moeten brengen.

De heer **Walraven** vraagt hoe hij er achter komt of de capaciteit voor bevolkingszorg voor zijn gemeente op orde is?

De heer **Timmermans** antwoordt dat de gemeentelijke AOV-er hier uitsluitsel over kan geven.

De heer **Roolvink** geeft aan dat hij het ook vanuit bestuurlijk oogpunt wil weten.

Mevrouw **Sijbers** wil hierover graag informatie ontvangen.

De heer **Timmermans** antwoordt dat hij zorg zal dragen voor een overzicht waaruit blijkt welke capaciteit afzonderlijke gemeenten voor bevolkingszorg beschikbaar moeten hebben en in hoeverre deze capaciteit ook daadwerkelijk ingevuld is. Daarnaast geldt als afspraak dat alle gemeenten twee weken de tijd krijgen om hun vacatures in de intergemeentelijke organisatie van bevolkingszorg in te vullen. Krijgt de heer Timmermans geen reactie dat zal hij zelf met een voorstel komen.

Mevrouw **Buijs-Glaudemans** verzoekt om burgemeesters wel aangesloten te houden op de daadwerkelijke invulling van de capaciteit voor bevolkingszorg.

De heer **Timmermans** zegt toe de gemeentesecretarissen te zullen vragen hun burgemeesters bij de invulling van de capaciteit voor bevolkingszorg te betrekken.

De **voorzitter** vraagt zich af of het geen aanbeveling verdiend om gemeenten een handreiking aan te bieden hoe ze de snipperformatie voor bevolkingszorgtaken eventueel gezamenlijk kunnen invullen?

De heer **Timmermans** zegt toe hierover na te zullen denken. Voor 2018 en 2019 zou gezamenlijke intergemeentelijke capaciteit eventueel uit de Reserve bevolkingszorg kunnen worden bekostigd. Aandachtspunt is wel dat vooruitlopend op het vaststellen van het Beleidskader 2020 geen functionarissen aangesteld kunnen worden en alleen tijdelijke capaciteit kan worden ingehuurd.

De heer **Bakermans** vindt dat de huidige taakuitvoering van bevolkingszorg gelet op de capaciteitstekorten voor de periode tot het vaststellen van het Beleidskader 2020 met een 6 – moet worden gewaardeerd.

De heer **Buijs** vindt dit een te hoge waardering en stelt voor over een 5 te spreken.

De heer **Van Rooij** vraagt zich in hoeverre de bijdrageverhoging voor bevolkingszorg van € 0,30 per inwoner als accuut moet worden beschouwd? Is er sprake van een uitstelbare oplossing of moet op korte termijn actie worden ondernomen?

De heer **Augusteijn** is er geen voorstander van om de bestuursconferentie met de vraag te belasten of we voor versterking van bevolkingszorg een aanvullende bijdrageverhoging van € 0,30 moeten willen organiseren.

De heer **Timmermans** zegt toe dat hij na zal denken over een mogelijkheid om de versterking van de intergemeentelijke capaciteit voor bevolkingszorg eerder dan op basis van het Beleidskader 2020 kan realiseren.

10. Afsluitende overwegingen en slotverklaring bestuursconferentie

Bij wijze van afsluitende overwegingen en slotverklaring van de bestuursconferentie stelt de **voorzitter** de volgende bouwstenen voor het Regionaal Beleidsplan 2020 – 2023 Veiligheidsregio Brabant-Noord voor:

BOUWSTEEN 1 – Veiligheidsregio als netwerkorganisatie

Veiligheidsregio Brabant-Noord ontwikkelt zich in de planperiode 2020-2023 tot een informatiegestuurde netwerkorganisatie. Netwerkpartners (er)kennen de veiligheidsregio als verbindend platform. De Veiligheidsregio gaat over de multi-disciplinaire taken. De Brandweer wordt net als de GHOR een kolom binnen de organisatie van de veiligheidsregio. Taken van de veiligheidsregio: signaleren, overzicht scheppen, verbinden, realiseren samen met veiligheidspartners en regisseren.

BOUWSTEEN 2 – Regionaal Beleidsplan 2020 – 2023

Regionaal Beleidsplan 2020 – 2023 gericht op huidige en nieuwe veiligheidsvragen. Qua vorm visueel en bondig. Plan Midden- & West-Brabant is daarvoor goed richtpunt. Motto: Buiten veiliger; binnen "slimmer" (Wat organiseer je binnen de veiligheidsregio en wat eventueel elders, zoals bij veiligheidspartners waaronder de centrumgemeente.)

BOUWSTEEN 3 – Brandweer Brabant-Noord

Brandweer Brabant-Noord is ónze gezamenlijke brandweer.

Bestuur geeft opdracht aan directeur VR om te komen tot een uitgangspuntennotitie vrijwilligheid. Hoofduitgangspunt hierbij is: vrijwillig waar het kan. Algemeen Bestuur zendt brief aan minister en Tweede Kamer, waarin zorgen rond voortbestaan vrijwilligheid vanwege juridisering van de arbeidsrelatie (Wet Normalisatie Rechtspositie Ambtenaren en Europese regelgeving) worden geuit.

BOUWSTEEN 4 – Opdrachtgeverschap

Gemeenten formuleren de doelen voor de veiligheidsregio. Gemeenten ontwikkelen zich tot professionele opdrachtgevers en geven aan over wat en in welke vorm zij willen worden geïnformeerd.

BOUWSTEEN 5 – Profiel Directeur veiligheidsregio

Veiligheidsregio Brabant-Noord zoekt met ingang van 2019 een nieuwe directeur met focus op besturing van de veiligheidsregio als netwerkorganisatie. Deze functie wordt onderscheiden van de functie van Regionaal Commandant Brandweer.

BOUWSTEEN 6 - Huisvesting

Het dagelijks bestuur zal op korte termijn (april 2018) een procesvoorstel aan het algemeen bestuur voorleggen om de vraagstukken rond de huisvestingsproblematiek van de brandweer én de veiligheidsregio op te lossen.

BOUWSTEEN 7 – Informatiepositie veiligheidsregio

Veiligheidsinformatie wordt in de eerste plaats verzameld bij de bestaande beheerders, zonodig door de veiligheidsregio verrijkt en via de veiligheidsregio (kennismakelaar) beschikbaar gesteld voor samenwerkingspartners, waaronder gemeenten.

BOUWSTEEN 8 - Calamiteitencoördinator

Algemeen Bestuur zet landelijke lobby in gang met de insteek om de spanning tussen systeemwetgeving over de CalamiteitenCoördinator (CaCo) en het draagvlak voor uitvoering ervan weg te nemen.

BOUWSTEEN 9 – Bevolkingszorg op orde

Voor juli 2018 levert coördinerend gemeentesecretaris, Harrie Timmermans, inzicht in de opgave / opdracht aan gemeenten om bevolkingszorg daadwerkelijk robuust te organiseren. Hiermee ontstaat een heldere vraag aan het bestuur wat het mogelijk maakt om een verstandige proceskeuze te maken. Als er tussentijds noodzaak ontstaat om eerder te acteren zal de coördinerend gemeentesecretaris een lijn leggen met het Dagelijks Bestuur.

BOUWSTEEN 10 – Wij zijn de veiligheidsregio

Brandweer, GHOR, bevolkingszorg, eenheid Oost-Brabant van de Nationale Politie en Meldkamer Oost-Brabant samen met de gemeenten, Waterschap Aa en Maas, defensie en andere veiligheidspartners. Samen zijn we de veiligheidsregio!

Besluit: Het Algemeen Bestuur besluit bij acclamatie om de slotverklaring vast te stellen.

11. Rondvraag

Mevrouw **Moorman** stelt een vraag over het invullen van functies in het Dagelijks Bestuur van gemeenschappelijke regelingen. Voor de vacatures in het Dagelijkse Bestuur van de Omgevingsdienst Brabant-Noord bestaat naar haar oordeel behoefte aan bestuursleden met kennis en ervaring op financieel gebied. Zij stelt voor om deze vacatures in onderlinge afstemming tussen de gemeenten in te vullen. Concreet stel mevrouw Moorman de vragen: Hoe gaan we de invulling van functies in de Dagelijkse Besturen van gemeenschappelijke regelingen coördineren? Voor welke andere regelingen zouden we dit ook moeten doen?

De **voorzitter** stelt voor om de voorzitter van de burgemeesterskring te vragen om met een voorstel voor invulling van de vacatures in het Dagelijks Bestuur voor de Omgevingsdienst Brabant-Noord te komen.

De heer **Van Soest** laat weten dat hij hiertoe bereid is.

Niets meer aan de orde zijnde onder dankzegging aan de aanwezigen voor hun komst en inbreng en aan de ambtelijke ondersteuners voor hun voorbereidingen en ondersteuning tijdens de afgelopen twee dagen sluit de **voorzitter** om 15.30 uur de bestuursconferentie.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio d.d. 4 juli 2018

de voorzitter van de
Veiligheidsregio Brabant-Noord

de secretaris van de
Veiligheidsregio Brabant-Noord

drs. J.M.L.N. Mikkers

dr. ir. P. Verlaan MCDm